

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia piątek, 15 września 2023 r.

Poz. 4367

ROZSTRZYGNĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.199.2023 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 14 września 2023 r.

Działając na podstawie art.85, art.86 i art.91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40 z późn.zm.), art.4 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023r. poz. 1469)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§13 ust.2 Załącznika do uchwały Nr XCII/61/2023 Rady Gminy Bircza z dnia 17 sierpnia 2023r. w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bircza”

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 17 sierpnia 2023r. Rada Gminy Bircza podjęła uchwałę Nr XCII/61/2023 w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bircza”.

Dokonana przez Wojewodę ocena legalności przedmiotowej uchwały wykazała, że w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

W związku z tym zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały w tym zakresie.

Delegację ustawową dla podjęcia zaskarżonej uchwały stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten upoważnia radę gminy do uchwalenia, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy w zakresie określonym w art. 4 ust. 2 ww. ustawy. Zgodnie z tym unormowaniem, Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Przepis ten nie daje więc radzie gminy prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w tym przepisie, jak również nie pozwala na podejmowanie regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej.

Wymienione w art. 4 ust. 2 ww. ustawy elementy regulaminu utrzymania czystości i porządku mają charakter obligatoryjny. Uchwalając regulamin, rada gminy winna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich zagadnień enumeratywnie wymienionych w powołanym przepisie. Brak w regulaminie jakiegokolwiek z wyszczególnionych ustawowo obowiązkowych elementów, podobnie jak i zamieszczenie postanowień wykraczających poza treść przepisu upoważniającego, stanowi istotne naruszenie prawa, przy czym niewyczerpanie zakresu przedmiotowego określonego w ustawie skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności całej uchwały.

Rada Gminy Bircza w § 13 ust. 2 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bircza postanowiła, że „właściciele nieruchomości mają obowiązek przechowywania dokumentów, potwierdzających korzystanie z usług przedsiębiorstw wywozowych w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych i opróżniania toalet przenośnych przez okres 1 roku i okazywania ich na żądanie pracowników Urzędu Gminy w Birczy”.

Przytoczona regulacja nie stanowi materii regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach, a dotyczy kwestii uregulowanych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Tym samym Rada Gminy Bircza w sposób nieuprawniony wkroczyła w materię uregulowaną ustawowo. Obowiązek właściciela nieruchomości do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług odbioru nieczystości ciekłych wynika wprost z art. 6 ww. ustawy. W świetle art. 6 tej ustawy, właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b ustawy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych lub,
- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art.9b ust. 2 ustawy
- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

Stosownie do art. 6 ust. 1a ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach Rada gminy może określić, w drodze uchwały, w zależności od lokalnych warunków, inne sposoby udokumentowania wykonania obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3b wy.cyt. ustawy.

Skoro kwestionowana regulacja regulaminu nie stanowi materii regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach, to została podjęta z przekroczeniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 4 ust. 1-2a ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Ustawodawca nie udzielił radzie gminy delegacji do określenia przedziału czasu, przez który należy przechowywać dokumenty potwierdzające korzystanie z usług przedsiębiorstw wywozowych w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych i opróżniania toalet przenośnych.

W oparciu o art.6 ust.1a ww. ustawy rada gminy została upoważniona jedynie do ustalenia innych sposobów dokumentowania wywozów odpadów oraz nieczystości ciekłych. Z tej delegacji nie sposób jednak wyprowadzić uprawnienia rady gminy do ustalenia okresu przechowywania dokumentów (por. wyrok WSA w Opolu z 29 stycznia 2007 r., II SA/Op 650/06, CBOSA).

Należy podkreślić, iż regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy jest aktem prawa miejscowego, wydanym z upoważnienia określonego w art. 4 ustawy, co oznacza, że organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Przepis art. 4 ust. 2 ustawy zawiera enumeratywny katalog kwestii regulowanych przez regulamin. Oznacza to, iż regulamin nie może zawierać postanowień wykraczających poza zakres wyraźnego upoważnienia (por.m.in. wyrok WSA w Bydgoszczy z 21 grudnia 2010 r., ; wyrok WSA w Gliwicach z 8 kwietnia 2010 r., II SA/Gl 371/10 ; wyrok NSA z 11 grudnia 2015 r., II OSK 959/14 - CBOSA). Stosownie do uregulowanej w art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zasady praworządności, materia uregulowana wydanym aktem normatywnym wynikać powinna z upoważnienia ustawowego i nie może przekraczać zakresu tego upoważnienia. Zgodnie z Konstytucji RP regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie "uzupełnienie" przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów (por. wyrok NSA z 8 listopada 2012 r., II OSK 2012/12, CBOSA).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4a, za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Mariusz Jabłoński
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru